

ת"פ 40737/08/16 - מדינת ישראל נגד ניסים סוויסה

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 40737-08-16 מדינת ישראל נ' סוויסה
תיק חיצוני:

בפני
מאשימה
כבוד השופט דרור קלייטמן
מדינת ישראל באמצעות עו"ד אנה קצובסקי - שלוחת
תביעות כפר סבא
נגד
נאשם
החלטה
ניסים סוויסה באמצעות עו"ד אסף טל

רקע

1. הנאשם הורשע, בהתאם להודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בביצוע עבירות של **תיווך בסם מסוכן** (2 עבירות) לפי סעיף 19+13א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973 (להלן: "החוק"). **אספקת סם מסוכן** לפי סעיף 19+13א לחוק. **עסקה אחרת בסם** 19+13א לחוק. **סחר בסם מסוכן** לפי סעיף 19+13א לחוק.
2. הודאתו ניתנה לאחר שהחל להתנהל הליך הוכחות ובמסגרת הסדר בו הוסכם כי הנאשם יישלח לשירות המבחן על מנת שיתקבל בעניינו תסקיר.
3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בחודש מאי 2016, תואם מפגש בין שניים אחרים ובמסגרת אותו מפגש מסר הנאשם סם מסוכן מסוג מריחואנה במשקל גרם אחד לאחד מהם בשמו של האחר וקיבל בתמורה סכום כסף בלתי ידוע.
4. בין החודשים אפריל-מאי 2016, בארבע הזדמנויות שונות, הגיע הנאשם לביתו של אחר, כאשר בחלק מהפעמים נכחו שם שני קטינים ומסר לו סם מסוכן מסוג מריחואנה במשקל שאינו ידוע הנע בין גרם אחד לחמישה גרם, תמורת סכום כסף שאינו ידוע אך מוערך ב-100 ₪. באחת הפעמים השתמש הנאשם יחד עם בסם.
5. בחודש מאי 2016, תיאם הנאשם מפגש עם קונה בביתו של אחר ושם מסר לו סם מסוכן מסוג מריחואנה במשקל גרם אחד עבור 110 ₪.

6. במהלך חודש יולי 2016, נפגש הנאשם עם אחר פעמיים ומסר לו סם מסוכן מסוג קאנביס במשקל גרם אחד עבור 120 ₪ בכל פעם.
7. בין החודשים דצמבר 2015 ל-ינואר 2016, תיאמו שניים אחרים מפגש ביניהם ובמהלך המפגש מסר הנאשם לאחד מהם בשמו של האחר, סם מסוכן מסוג גראס בכמות בלתי ידועה ובתמורה קיבל 100 ₪.
8. בין החודשים אפריל-מאי 2016, בשבע הזדמנויות, נפגש הנאשם עם אחר ומסר לו סם מסוכן מסוג קאנביס במשקל הנע בין גרם לשלושה גרם תמורת 110-120 ₪ לגרם.

תסקיר שירות המבחן

9. בהתאם להסדר, נשלח הנאשם לקבלת תסקיר שירות מבחן.
10. בתסקיר שהתקבל, מתאר שירות המבחן כי מדובר בנאשם בן 20, רווק המתגורר עם בני משפחתו בכפר סבא. משרת כחייל בשירות סדיר, קרוב לשנתיים. סיים 12 שנות לימוד, בעל תעודת בגרות מלאה. אובחן בצעירותו כסובל מהפרעת קשב וריכוז. החל מגיל 16 החל לעבוד בתחום המשלוחים והשתלב בהתנדבות בפעילות של עמותת "עלם". חוות דעת מהעמותה מתארת כי הוא בלט לטובה ברצינותו ובהתנהלותו ומהווה דמות חיובית לסביבתו. בגיל המתאים התגייס לצה"ל והחל לשרת כחייל קרבי בחטיבת "כפיר", אולם שבוע לאחר גיוסו, נעצר בגין העבירות בתיק זה. שירותו נדחה אך לאחר ארבעה חודשים בהם שהה במעצר בית בפיקוח, חזר לשרת כחייל לוחם. לאחר שנה וחודשיים, בשל מצבם הרפואי של הוריו ועל מנת שיוכל לסייע להם עבר לשרת כנהג מבצעי. מהמלצת מפקדו עולה כי הוא ממלא תפקיד אחראי ומתנדב אף מעבר לנדרש, כאשר תקופת שירותו בצבא מסייעת להתפתחותו האישית והוא מעוניין להמשיך ולשרת בקבע. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן כי החל להשתמש בסם מסוג קאנביס בגיל 18 באופן חברתי ומזדמן.
11. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם צעיר בעל יכולות וכוחות, אשר ביצע את העבירות בתקופה בה הייתה התדרדרות במצבו הרגשי והמעצר היווה עבורו גורם הרתעה. הוא נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה. לטענתו, לא חווה הנאה משימוש בסם ועשה זאת על רקע של קשרים חברתיים בעייתיים. הוא טען בפני שירות המבחן כי סיפק סמים לחבריו ולא הרוויח כלכלית מכך. הוא ציין כי הפסיק את השימוש בסם ואת קשריו החברתיים הבעייתיים וההתרשמות היא כי הוא מבין כיום את פוטנציאל ההתדרדרות במצבו. הוא הדגיש את תהליך ההתבגרות המשמעותי שעבר מאז מעצרו. הוא אף ביטא חשש לפגיעה בעתידו ואפשרות קידומו בצבא באם יורשע, וזאת על רקע רצונו להמשיך ולשרת בצבא קבע.

12. הערכת שירות המבחן היא כי מדובר בצעיר שזו לו מעורבותו הראשונה עם החוק, בעל רקע משפחתי מורכב אשר התנהלותו מאופיינת מגיל צעיר בלקיחת תפקידים הוריים. ההתרשמות היא כי מדובר בצעיר בעל כוחות, יכולות תקינות ושאילות נורמטיביות לעתיד וכי בעת שעבר את העבירות לא היה ער לחומרתן, אולם אין מדובר באדם בעל דפוסי חשיבה והתנהגות עברייניים מושרשים. שירות המבחן אף ציין את שיתוף הפעולה של הנאשם ובדיקות השתן שנמצאו נקיות מסם וכן את היעדרו של עבר פלילי והעובדה שלא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים.

13. המלצת שירות המבחן היא לצו מבחן למשך שנה וכן לכך שבית המשפט ימנע מלהטיל על הנאשם עונש מאסר שיוביל להערכתם לרגרסיה משמעותית במצבו ויקשה על סיכויי שיקומו. ההמלצה היא לצו של"צ בן 150 שעות. עוד ממליץ שירות המבחן לשקול בחיוב את ביטול הרשעתו של הנאשם לנוכח הפגיעה בעתידו בצבא, גורם אשר מהווה נדבך מרכזי בשיקום חייו ובהתקדמותו.

טיעוני הצדדים

14. ב"כ המאשימה, עו"ד אנה קצובסקי, ציינה כי מדובר בנאשם אשר היה עצור במסגרת תיק זה לתקופה של קרוב לחודש ימים ובסופו של דבר הודה בכתב אישום מתוקן לאחר שהחלו להתנהל הוכחות. לנוכח כלל הנסיבות המפורטות בתסקיר שירות המבחן, מסכימה המאשימה ללכת לקראת הנאשם ולסטות באופן משמעותי ממתחם הענישה ועל כן היא מסכימה להמלצת שירות המבחן ולפיה יוטל צו של"צ על הנאשם אולם בהיקף כפול מזה שהומלץ על ידי שירות המבחן. אך בכל הנוגע לבקשה לביטול ההרשעה, הרי שעמדתה היא כי האינטרס הציבורי אינו מאפשר לשקול ביטול הרשעה בעבירות של סחר בסמים. היא גם סבורה שלא הוצגה כל פגיעה קונקרטית בעתידו של הנאשם. אין ראייה כי אכן תיחסם דרכו בצבא. היא הפנתה לפסיקה בנושא.

15. ב"כ הנאשם, עו"ד אסף טל, הודה למאשימה על עמדתה בעניין הענישה וכן הביע הסכמה לצו של"צ בהיקף של 300 שעות. הוא מיקד את טיעונו בשאלת ביטול ההרשעה של הנאשם. הוא הפנה את בית המשפט להליך הארוך אותו עבר הנאשם על מנת שיתאפשר שירותו בצה"ל, למרות תיק זה. הוא ציין כי הנאשם שירת שנה וחודשיים כלוחם, אולם לנוכח מצבם הרפואי של הוריו נאלץ לבקש העברה לשירות שאינו קרבי. חוות דעת פקידת הת"ש אכן קבעה דרגה של צורך בהקלה בשירות, וכך נעשה כאשר הנאשם עבר לשרת בתפקיד שמאפשר לו לטפל בהוריו לצד שירותו הצבאי. הוא הגיש לבית המשפט אסופת מסמכים (נ/1) ובה, בין היתר, מכתב מרכז התנדבות בעמותת "עלם" המתאר את התנדבותו של הנאשם

בעמותה עוד טרם גיטו. הוא הפנה למכתבו של מפקדו של הנאשם המתאר את תפקודו החיובי ואת רצונו של הנאשם לשרת בצבא הקבע, דבר העלול להימנע ממנו באם יורשע. הוא הצביע על גילו הצעיר של הנאשם, מצבו המשפחתי ולכך שהנאשם הביע חרטה ולקח אחריות על מעשיו. הוא סבור שניתן להסיק מסעיף 40(ד) לחוק העונשין כי אינטרס השיקום גובר על הרתעת היחיד וזו הסיבה שהתביעה הסכימה לחרוג ממתחם הענישה, אולם יש מקום להרחיב זאת גם לעניין ביטול ההרשעה. הוא הצביע על כך כי הנאשם ניתק את קשריו ולא סיגל אורחות חיים עברייניים ולטענתו, החברה רק תרוויח מאי הרשעתו. הוא הפנה לפסיקה ענפה ובה לא הורשעו נאשמים שעברו עבירות של סחר בסם.

16. אמו של הנאשם, הגב' ויקטוריה סוויסה, תיארה בפני בית המשפט את המצב הקשה בבית ואת עזרתו הרבה של הנאשם להוריו.

17. הנאשם עצמו, חזר והביע את צערו על מעשיו וטען כי הוא מצוי כיום בנקודה אחרת בחיים, בתפקיד חשוב בצבא והביע את רצונו להמשיך במסלול זה. הוא הסביר את מעשיו בכך שהיה ילד ונגרר אחרי אחרים לנוכח תקופה קשה שעברה עליו בבית ואילו כיום הוא מרגיש הרבה יותר בוגר.

דין והכרעה

18. הצדדים הגיעו להסכמה לעניין העונש, ולפיה יוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה וכן צו של"צ בהיקף של 300 שעות.

19. המדובר בהסכמה החורגת באופן משמעותי ממתחם העונש ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם. אולם זוהי הסכמה ראויה ונכונה בנסיבותיו של נאשם זה. שיקולי השיקום בעניינו של נאשם זה משמעותיים ביותר, כפי שאפרט בהמשך, ועל כן מצדיקים חריגה ממתחם הענישה. הצדדים אף הסכימו על היקף שעות של"צ של 300 שעות, למרות המלצת שירות המבחן ל-150 שעות ובכך ניתן ביטוי ראוי לשיקולי ההלימה.

20. השאלה בה אדון ובה חלוקים הצדדים היא שאלת הרשעתו של הנאשם.

21. בע"פ 9893/06 לאופר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.07), חזר והדגיש בית המשפט העליון כי **"הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית, היא פועל יוצא מהפרת הנורמה הפלילית, והיא מהווה חוליה טבעית הנגזרת מהוכחת האשמה הפלילית. הרשעת נאשם בעקבות הוכחת אשמתו מממשת את תכלית ההליך הפלילי, ומשלימה את שלביו השונים; היא מגשימה את ערך השוויון בין נאשמים בהליך הפלילי, ומונעת הפליה בדרך החלטתו".** למרות זאת נקבע כי: **"חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים על תהפוכותיהם, בהשתקפותם בהליך הפלילי, עשויים**

להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת העקרון העונשי הרחב, המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, נתון בידי בית המשפט הכוח להחליט כי, חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדין".

22. בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) (1997), נקבעו הקריטריונים אותם על בית המשפט לשקול בבואו לדון בשאלת אפשרות אי הרשעתו של אדם שנקבע כי ביצע עבירה פלילית. האחד הוא כי על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני כי סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים.

23. לאחר שבחנתי את יישומם של קריטריונים אלו בכל הנוגע לנאשם ולכתב האישום שבפניי, הגעתי למסקנה כי יש בהם בכדי להביא לביטול הרשעתו של הנאשם.

24. בכל הנוגע לסוג העבירה, הרי שצודקת המאשימה כי בדרך כלל אין מקום לאי הרשעה בעבירות מעין אלו. האינטרס הציבורי מצריך כי יועבר מסר ברור כי עבירות שעניינן מסחר בסם, דינן הרשעה בפלילים. למרות זאת יש לבחון כל מקרה לגופו ועל כפות המאזניים יש לשקול את כלל השיקולים בעניינו של הנאשם הניצב בפני בית משפט, כאשר יש לשלב את שני הקריטריונים שהוזכרו לעיל וכאשר משקלו של אחד מהם רב, יש בכך על מנת להשפיע על משקלו הנדרש של הקריטריון האחר. יש אף לקחת בחשבון את הנסיבות הספציפיות של ביצוע העבירה. במקרה שבפני ניתן ללמוד הן מכתבי האישום שהוגשו בפרשיה זו והן בהליך ההוכחות שהתנהל בפני כי חלקו של הנאשם היה משני ונלווה לסחר שבוצע על ידי אחרים. עוד יש לציין כי במספר החלטות, כדוגמת אלו שהובאו על ידי ב"כ הנאשם, קבעו בתי משפט כי נאשמים בעבירות מעין אלו לא יורשעו. למשל: רע"פ 2423/08 מדינת ישראל נ' מתן עצמון (8.7.08), ת"פ 43935-05-15 מדינת ישראל נ' אביב אלמוג (20.12.15), ת"פ 9050-04-13 מדינת ישראל נ' פלוני (1.7.15). ת"פ 38934-06-14 מדינת ישראל נ' אלון קהלני (31.10.14).

25. באשר לפגיעה הקשה והקונקרטית בעתידו של הנאשם, הרי שמדובר בנאשם צעיר בן 20, אשר זו לו מעורבותו הראשונה והיחידה עם החוק. ניכר מן המתואר בתסקיר שירות המבחן ומהמסמכים שהובאו בפניי (נ/1) כי מדובר באדם בעל כוחות ושאיפות חיוביות. עוד טרם ביצוע העבירות, התנדב בעמותת "עלם" ונמסר כי בלט שם לטובה ברצינותו ובהתנהלותו אשר התבטאה בין היתר בכך שהיה מגיע לפעילות לאחר משמרות ארוכות בפיצרייה בה עבד. רכז הפעילות ב"עלם" תיאר במכתבו לבית המשפט כי הנאשם שאף

לשירות קרבי משמעותי. ואכן הנאשם היה מיועד לשירות שכזה אולם על רקע מעצרו בתיק זה, נדחה שירותו. למרות זאת, השקיע הנאשם מאמצים אשר נשאו פרי והוא גויס לשירות קרבי. בהמשך, לנוכח מצבם הרפואי של הוריו נאלץ לעבור לתפקיד שאינו קרבי. אמו של הנאשם תיארה כיצד מסייע הנאשם להוריו החולים מדי יום טרם צאתו ולאחר שובו מהשירות הצבאי. גם שירות המבחן תיאר כי מדובר בצעיר שלקח על עצמו תפקידים הוריים. הנאשם עצמו הביע הן בפני שירות המבחן והן בפני בית המשפט את צערו וחרטתו על ביצוע העבירות ואת רצונו להמשיך במסלול חיובי ובכלל זה להמשיך ולשרת בצבא הקבע. ממכתב שהוגש על ידי מפקדו עולה כי מדובר בחייל אחראי המתנדב אף מעבר לנדרש והוא חפץ להמשיך ולשרת בצבא הקבע וכי הרשעה תפגע בכך.

26. לנוכח כל האמור לעיל, הגעתי למסקנה כי הרשעת הנאשם עלולה לפגוע באופן ממשי בעתידו. נסיבותיו של הנאשם כפי שפורטו, מצביעות על כך שאם לא יתאפשר לנאשם לשרת בצבא הקבע בשל הרשעתו, ייקטע מסלול חיובי בו הוא מצוי. לא רק שהאינטרס הפרטי של הנאשם ייפגע מכך אלא האינטרס הציבורי לכך שכוחותיו של נאשם זה יופנו לתועלתו של הכלל. הרשעתו של הנאשם עלולה להביא למצב הפוך בו הוא והוריו ייפלו לנטל על הכלל.

27. אציין עוד, כי במקביל לכתב אישום זה שהוגש נגד הנאשם, הוגשו שני כתבי אישום נוספים נגד מעורבים אחרים בפרשיה זו. כתבי אישום אלו נדונו בבית משפט זה בפני מותבים שונים. בגזרי הדין בעניינם, נעשתה גם כן חריגה ממתחם הענישה והם נדונו לעונשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. האחד לתקופה של ששה חודשים והשני לתקופה של חמישה חודשים. למרות הפער הממשי בין עונשו של נאשם זה לעונשם של הנאשמים האחרים, הרי שאין בו משום פגיעה בעקרון אחידות הענישה. כפי שלמדתי מכתבי האישום שהוגשו וכן מהליך ההוכחות שהחל להתנהל בפניי, חלקו של נאשם זה היה קטן באופן מהותי מחלקם של שני הנאשמים האחרים. עובדה זו אף באה לידי ביטוי בעמדתה של המאשימה בעניינו של נאשם זה בניגוד לעמדתה באשר לנאשמים האחרים.

28. לנוכח כל האמור לעיל, אני מורה על ביטול הרשעתו של הנאשם.

29. בהתאם למוסכם בין הצדדים, מוטל בזאת על הנאשם צו מבחן למשך שנה וכן צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 300 שעות, אותן יבצע ביחידת המתנדבים העירונית בהוד השרון, בהתאם לתכנית אשר תוגש לבית המשפט על ידי שירות המבחן.

30. מובהר לנאשם כי באם לא יעמוד בדרישות הצו, יוכל בית המשפט לדון בעניינו מחדש ואף להרשיעו ולהטיל עליו עונשים אחרים.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי - מרכז בתוך 45 ימים.

ניתנה היום, ל' סיוון תשע"ח, 13 יוני 2018, במעמד ב"כ
המאשימה עו"ד אנה קצובסקי, הנאשם וב"כ עו"ד אסף טל.